

De Friezen worden wakker

Het gasboren onder het Tjeukemeer, de aanleg van de Centrale As, het bouwen van een groot hotel aan de Langweerder Wielen, de aanleg van het landgoed Trijntje Wiel bij Joure en de bouw van een afvaloven bij Harlingen roepen verzet op. Bij al deze plannen laten burgers meer dan ooit van zich horen. Waar vroeger vooral natuur- en milieuorganisaties bezwaar maakten tegen plannen, die het landschap wezenlijk zullen veranderen, zijn dat nu ook grote groepen omwonenden. Maar bij de overheden, die de vergunningen afgeven, lijken deze kwesties niet gevoelig te liggen. Zij maken daarin gemakkelijk de keuze vóór een dergelijk plan, hoewel de maatschappelijke weerstand veel zichtbaarder is dan vroeger.

Zelfs mensen, die juridisch niet belanghebbend zijn, omdat zij niet in de buurt van het plangebied wonen, mengen zich in de maatschappelijke discussie. Er zijn opeens heel veel burgers en organisaties, die uiten, dat de Friese overheid verkeerde keuzes maakt. Zij willen dat meer waarde wordt gehecht aan het Friese landschap, de natuur, het milieu, gezondheidsaspecten en duurzaamheid. Waarom de Centrale As aanleggen of een afvaloven bouwen, wanneer daaraan geen behoefte is? Maar liefst 49 schrijvers en schilders, met een band met Fryslân, hebben meegewerkt aan het boek "Giftige Simmer" (www.frieseopersboekery.nl). De kunstenaars uiten hun zorgen over de besluiten, die overheden nemen over plannen, die ingrijpen in het landschap. Schrijver Geert Mak constateert in dit boek een crisis in het vertrouwen tussen overheid en burger. Die crisis zou moeten leiden tot een nieuw begin met besluiten die wel passen binnen de menselijke maat. En misschien komt er ook nog wel een film over dit onderwerp, wanneer die over de Hynders fan Marrum gereed is.

Er is op dit moment echt iets aan de hand in Fryslân. Vele Friezen zijn wakker geworden. Het topmodel Doutzen Kroes heeft zich in de kwestie van de Centrale As verdiept en houdt al twitterend een pleidooi voor de Groene As, een alternatief voor het plan van de provincie. Dit groene traject wordt ondersteund door tien natuur- en milieuorganisaties, ook landelijk opererende. Enige voorstanders van de Centrale As zetten Doutzen direct weg in de hoek van de 'domme blondjes'. Maar over de Groene As is wel degelijk nagedacht. De Friese schone slaapster Doutzen is in het verre Amerika wakker geworden. Dan is het zeker tijd, dat de politiek probeert het op dit moment in Fryslân zo duidelijke gat tussen burger en maatschappij te dichten.

Mr. Gina Kamsma is milieurecht-advocaat bij Rotshuizen Geense Advocaten in Leeuwarden.